

ZO ŽIVOTA SPOLOČNOSTI

M. Matula: Medzinárodné stretnutie inžinierskych geológov v Číne (Bratislava 2. 2. 1988)

Medzinárodná asociácia inžinierskej geológie, ktorá vznikla v r. 1964, sa stala významnou súčasťou Medzinárodnej únie geologických vied. V súčasnosti združuje 56 národných skupín a do 5000 individuálnych členov zo všetkých kontinentov. Úzko spolupracuje so sesterskými organizáciami — s Medzinárodnou spoločnosťou pre mechaniku zemín a zakladanie stavieb (ISSMFE) i s Medzinárodnou spoločnosťou pre mechaniku hornín (ISRM), s ktorými vytvorila spoločný stály koordináčny výbor so sídlom v Bruseli.

Čínski inžinierski geológovia vstúpili do IAEG len pred 10 rokmi a tohoročné medzinárodné sympóziu spojené so zasadaním Rady asociácie bolo ich prvým veľkým — a treba povedať, že aj úspešným — podujatím v rámci plánu IAEG.

Okrem správ generálneho tajomníka a pokladníka bola na zasadaní Rady IAEG 2. a 3. mája 1987 v Pekingu v centre pozornosti príprava sympózia v Aténach (sept. 88) o problémoch ochrany historických pamätíkov a miest a v Tbilisi (okt. 88) o inžinierskej geológii šelfu a kontinentálnych svahov, účasť asociácie inžinierskej geológie na 28. MGK vo Washingtone (júl 1989) a príprava 6. kongresu IAEG v Amsterdame (august 90). Riešil sa vzťah IAEG k ostatným medzinárodným organizáciám. Návrh na vytvorenie jednotnej geotechnickej únie bol odmietnutý, lepšie však budú prepojené príbuzné komisie. Rozhodlo sa o udeľovaní ceny R. Woltersa mladým odborníkom do 40 rokov.

Sympóziu prejednávalo problematiku inžinierskogeologického prostredia v hornatých oblastiach. Zo 101 referátov polovicu predniesli autori z Číny, tretinu z Európy a Severnej Ameriky.

Po otváracom ceremoniáli odzneli 3 objednané prednášky; prvá z nich bola z Československa, ktoré si na medzinárodnom fóre

v odbore udržiava stále vysokú autoritu. V referátoch k prvej téme „Inžinierskogeologické vyhodnotenie prostredia v hornatých oblastiach“ sa prerokovali predovšetkým základné otázky regionálneho inžinierskogeologického výskumu a rajonizácie hornatých území. Popri 11 referátoch z Európy našu pozornosť zaujali viaceré čínske príspevky, ktoré presvedčivo dokumentovali, že tektonogéza a recentné kôrové pohyby majú rozhodujúci vplyv na intenzívny rozvoj takých geologických procesov, ako sú zemetrasenia a veľké gravitačné pohyby horninových mäs, s nimi spojené záplavy a pod. Hovorilo sa o presadavosti a stabilite čínskych spráši i o problémoch krasových území.

Pri druhej téme „Geologické nebezpečenstvo a jeho prognózovanie“ sme sa napr. dozvedeli, že iba nedávno (1976) veľké zemetrasenie v provincii Hebei zapríčinilo smrť 240 tisícov ľudí, v r. 1965 viac ako 200 mil. m³ horninovej masy skalného zrútenia v Jünane za živa pochovalo obyvateľov niekoľkých dedín. Preto nás zaujali informácie čínskych kolegov o ich prístupoch a skúsenostiach s hodnotením a prognózovaním pomocou rôznych štatisticko-probabilistických výpočtov a modelovania.

V treťom tematickom bloku „Vplyv inžinierskej výstavby na geologické prostredie“ sa demonštrovalo najmä veľa „case histories“ rozoberajúcich príklady interakcií horninového prostredia s rôznymi stavbami, povrchovými i podzemnými baňami, tunelmi a energetickými dielami.

Zo sympózia vyplynul všeobecne platný záver, že sebahodnotnejšie a zdanlivo exaktné riešenie geotechnických problémov na stavbe nisku je oveľa menej dôležité ako to, aby sa z viacerých alternatív správne vybralo stavenisko a kvalifikovane sa pritom zhodnotili očakávané interakcie medzi plánovaným dielom a geologickým prostredím. To je však možné len na základe intímneho poznania, ako a v akej miere sú inžinierskogeologické pomery lokality podmienené širšími regionálnymi štruktúrnymi i geodynamickými súvislosťami.